Maandag 16 September 1946

DAGBLAD

63ste Jaargang No. 4911

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags. Abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Zeeliedenstaking in V.S. duurt voort

Verkiezingsbeeld Duitsland nog onzeker

Curacao speelt gelijk met Feyenoord

Optimistische Beel zegt Commissie-generaal vaarwel

NOG STEEDS STAKING.

De onderhandelingen om de staking tot een eind te brengen zijn mislukt. Integendeel de stakers dreigden de staking tot het hele land uit te breiden en in New York te gaan demonstreren.

Niettegenstaande dit zijn de kansen op de bijlegging van de vrachtauto-staking gunstiger, zodat industrieën en voedselwinkels goede hoop hebben (New York, (AP) 16.9).

VERKIEZINGEN IN DUITSLAND.

Voor het eerst in 13 jaar gingen de Duitsers stemmen in de Britse zone. Men neemt aan dat 80% stemgerechtigden opkwamen. Uit deze verkiezingen zal men ongeveer kunnen opmaken of de Duitsers in de industriegebieden naar links of rechts neigen (Hamburg, (AP) 16.9).

In de Russische zone wint de door de communisten beheerste Socialistische Eenheidspartij het verre van de conservatieve oppositie (Berlijn, (AP) 16.9).

In de Franse zone wonnen de Christen-Socialisten (parallel van de Christelijk Democratische Unie in de Noordamerikaanse en Britse zones) een grote overwinning bij de gemeenteraadsverkiezingen gisteren. De Franse zone is overwegend katholiek. De communisten kwamen geheel achteraan bij de socialisten. (Berlijn, (AP) 16.9).

JOEGOSLAVISCHE NOTA AAN U.S.A.

De Joegoslavische regering heeft een nota naar Washington gestuurd om te protesteren tegen de ruwe arrestatie van zes Joegoslavische soldaten op 9 September jl. te Triëst. De Noordamerikaanse Brigadier-generaal Ridgeley Gaither aldaar beschreef de arrestatie als van niet het minste belang: er werd geen hard woord geuit. De zes man werden gearresteerd omdat ze een handgranaat in een huis wierpen, zodat er een muur uit vloog (Londen, (AP) 16.9).

COMMUNISTEN OPGEPAKT IN LONDEN.

Vijf communisten, waarvan vier ambtenaren, zijn in Londen opgepakt: Edward F. Bramley, secretaris van de afdeling Londen der Communistische Partij; Gabriel Bill Caritt, zoon van den hoogleraar te Ossenvoorde (Oxford) communistisch gemeenteraadslid te Westminster; Ernest Stanley Henderson en Mejuffrouw Joyce Alergant. (Vijfde niet genoemd — Red.). Men verdenkt ze medeplichtigheid inzake de aanval op de luxe verdiepingshuizen verleden week, d.w.z. schending van andermans eigendom (Londen, (AP) 16.9).

JODEN NAAR PARIJS.

Drie leden van het Joodse Agentschap vlogen naar Parijs uit Londen, omdat de mogelijkheid niet is uitgesloten dat de Joden zullen mogen deelnemen aan de Palestijnse conferentie aldaar. Er heeft informeel contact tussen de Britten en de Joodse leiders plaats gehad tijdens het weekeinde. Men vermoedt dat de drie heren een onderhoud zullen hebben met Ernest Bevin dan wel met George Hall, minister van koloniën. Naar Parijs gingen: Prof. Sepig Brodetsky, Beryl Locker en Nahum Goldman. De laatste is de vertegenwoordiger van Washington in het Joodse Agentschap. In het Lancaster House worden de beraadslagingen gewoon voortgezet door de Palestijnse Conferentie (Londen, (AP) 16.9).

BELG WORDT GENERAAL DER JEZUÏETEN.

De hoogwaardige Pater Jan Baptist Janssens S.J. van België werd gisteren tot generaal van het gezelschap van Jezus, de Jezuïeten-orde gekozen. Hij werd met eenparigheid van stemmen gekozen door de vertegenwoordigers van 33 landen. Het resultaat werd terstond aan den Paus medegedeeld (Rome, (AP) 16.9).

GEEN VERBETERING IN BOMBAY.

De toestand in Bombay blijft zorgwekkend. Zes steekpartijen werden gemeld, waarvan een met dodelijke afloop. Hier en daar werd met stenen geworpen (Bombay, (AP) 16.9).

KONINGIN ERELID VAN BELGISCHE ACADEMIE.

Tijdens de buitengewone zitting der Klasse van Schone Kunsten der Koninklijke Academie van België, ter gelegenheid van haar 100-jarig bestaan, werd Koningin Wilhelmina gekozen tot buitengewoon lid der afdeling Schilderkunst.

COMMISSIE-GENERAAL GEINSTALLEERD.

De Minister van Overzeese Gebiedsdelen Dr. J. A. Jonkman, verklaarde Donderdag ter gelegenheid van de installatie der Comissie-Generaal van Nederlands Indië dat de eerste taak van deze commissie zal zijn het feit te bevestigen dat Nederland de besprekingen met het Indonesische volk zal voortzetten.

De voorzitter van de commissie, Prof. Willem Schermerhorn verklaarde dat de commissie zal optreden overeenkomstig de wensen van het Nederlandse volk en dat deze wensen zijn tot uitdrukking gebracht in de huidige regerings-politiek. (Den Haag, Aneta, 13.9).

COMMISSIE-GENERAAL VERTROKKEN.

Zaterdag vertrok de Commissie-Generaal naar Nederlands Indië, uitgeleide gedaan door den voorzitter van de Ministerraad Dr. Louis J. M. Beel, den Minister van Overzeese Gebiedsdelen Dr. Jan A. Jonkman en den Oud-Minister van Overzeese Gebiedsdelen Prof. Johan H. A. Logemann.

Dr. Beel verklaarde dat er alle reden bestaat voor optimisme, terwijl Prof. Schermerhorn zeide vastbesloten te zijn de betrekkingen tussen Nederland en Nederlands Indië zo te leiden, dat beide er voordeel van hebben (Amsterdam, Aneta, 14.9).

ORANJEDAG.

Men schrijft ons uit New York: „The Orange Benevolent Society" 214 West — 131st Street geeft ieder jaar op Koninginne verjaardag een bal in Harlem, New York in de 138e straat, Renaissance Casino, waar de leden en hun invité's (ruim duizend in getale) aan deel nemen. Een groot deel van de leden bestaat uit mensen, die op de Nederlandse Antillen geboren zijn of Noordamerikaanse amstammelingen zijn.

De president is John M. Laveist en Forester Schmidt is secretaris. De Heer D. Richardson ondervoorzitter is ook steeds aanwezig. De Nederlandse Consul-Generaal wordt steeds op deze avond uitgenodigd. Verleden jaar zijn de Consul Jhr. G. R. G. van Swinderen en echtgenote hierbij tegenwoordig geweest en in 1944 de Consul Jhr. E. V. E. Teixeira de Mattos en zijn echtgenote. Dit jaar hebben Jhr. E. V. E. Teixeira de Mattos en de Heer R. Froger Consulaats-attaché de dansavond bijgewoond en hebben een vaandel in de Nederlandse kleuren aangeboden aan de „Juveniles of the Orange Benevolent Society", waarbij een optocht door de zaal heeft plaats gevonden onder de tonen van het „Wien Nederlands Bloed". De avond was opgeluisterd door een buitengewoon goed en groot orkest en de bekende „Jitterbug" werd in de perfectie gedanst. Tot laat in de nacht is het feest voortgezet en het was een groot succes.

DR. ARTHUR METHOFER werd overgeplaatst.

METHOFER NAAR LIMA.

De Nederlandse gezant te Caracas Dr. Arthur Methöfer, die benoemd is tot Nederlands gezant in Peru en Bolivia, is Vrijdag via het Panama-Kanaal naar Lima vertrokken (Caracas, Aneta, 14.9).

KOPERS OP DE JAARBEURS.

De directeur van de Utrechtse Jaarbeurs de heer J. Millius verklaarde dat de buitenlandse kopers in grote getallen de Jaarbeurs hebben bezocht en zeer veel in Nederland gefabriceerde artikelen hebben gekocht. De binnenlandse verkoop alleen reeds overtreft verre het totaal van de Voorjaarsbeurs (Utrecht, Aneta, 13.9).

KONINGIN ZAL BELGIË BEZOEKEN.

De Regerings Voorlichtingsdienst deelt officieel mede, dat Hare Majesteit de Koningin begin October een bezoek zal brengen aan België (Den Haag, Aneta, 16.9).

LORD KILLEARN KOMT LATER.

Uit betrouwbare bron wordt vernomen, dat de aankomst van Lord Killearn in Batavia uitgesteld is tot een latere datum, maar dat hij nog deze week zal arriveren (Batavia, Aneta, 16.9).

SJAHRIR NEEMT UITNODIGING AAN.

Zaterdag verklaarde men in bevoegde kringen, dat Sjahrir de uitnodiging van Van Mook tot een voorafgaandelijke gedachtenwisseling in afwachting van de komst van de Commissie-Generaal, heeft aangenomen. Vrijdag kwam te Batavia aan de Republikeinse Minister van Binnenlandse Zaken Dr. Soedar Sono. Hij zou Dr. Van Mook Zaterdag het antwoord van Sjahrir hebben overgebracht (Batavia, Aneta, 14.9).

OVEREENKOMST OVER PROCEDURE.

Een officieel communiqué verklaart dat een overeenkomst bereikt is voor de te volgen procedure bij de hervatting der Nederlands-Indonesische onderhandelingen. Deze overeenkomst werd Zondagmorgen bereikt bij de overeenkomst van Nederlands Indische Regerings vertegenwoordigers en de Republikeinen. Ook is overeengekomen hoe men het beste gebruik kan maken van Lord Killearns diensten.

P. J. Koets, chef van het cabinet van den Gouverneur Generaal, kolonel Abdul Kadir Widjow Watmodjo, lid van het Cabinet en Dr. K. F. J. Werboeket, directeur van de Regerings Voorlichtingsdienst namen deel aan deze bijeenkomst, die in een vriendelijke atmospheer plaats vond en waar met grote openhartigheid werd gesproken. De Indonesise onderhandelaars waren de Republikeinse Minister Soedarsono, Hadji Agoes Salim en Dr. Oetoyo (Batavia, Aneta, (16.9).

TOURISME.

De ontwikkeling van het tourisme in het Caraïbische gebied zal op een conferentie in het hotel St. George, Brooklyn, New York, op 30 September behandeld worden. Men wil tot de instelling komen van een permanente Caraïbische vereniging tot ontwikkeling van het tourisme.

Uitnodigingen zijn door de Caraïbische Commissie, een officieel adviserend lichaam waarvan Frankrijk, Nederland en Groot Britannië en de Verenigde Staten lid zijn, verzonden. De conferentie zal bijgewoond worden door gedelegeerden en adviseurs van de Caraïbische gebieden der 4 landen, welke lid zijn van de Commissie.

Verder zijn uitnodigingen gestuurd naar de 3 Caraïbische eiland-republieken: Cuba, Haïti en de Dominicaanse Republiek. Vertegenwoordigers van de verschillende branches van tourisme en reis-industrie zullen verzocht worden de voltallige zittingen bij te wonen. Een studie van de Caraïbische commissie getiteld: „Caribbean Tourist Trade — Original Approach", werd vorig jaar uitgegeven, somt de voordelen op van regionale toenadering.

De commisie is van oordeel dat er buitengewone voordelen bestaan voor de ontwikkeling van tourisme als hoofdfactor in de economie van dit gebied. Men schat dat het Caraïbische gebied door ongeveer 600.000 touristen per jaar kan worden bezocht. Het regionale concept werd geestdriftig gesteund op de tweede zitting van de Westindische conferentie die te St. Thomas op de Virginische eilanden (Verenigde Staten) in het voorjaar is gehouden.

Volgens het plan zullen de gebieden hun individuele pogingen versterken door gezamenlijk de aantrekkelijkheden te adverteren en te publiceren en zal ook collectief worden gehandeld met de verkeersondernemingen, reisagenten en anderen die belang stellen in de ontwikkeling van het tourisme in het Caraïbische gebied (Aneta).

MINDERE OOGST.

Volgens officiële schattingen zal de oogst van 1946 ongeveer 5% minder zijn dan die van 1939. Door de zware regenval zal de oogst van mindere qualiteit zijn dan in 1939. (Den Haag, Aneta, 13.9).

PROPAGANDA FILMS.

Antara deelt mede dat een Indonesische filmmaatschappij is opgericht teneinde propagandafilms te maken die de wereld moeten inlichten over wat zich in Indië afspeelt. De zetel van deze onderneming is gevestigd te Djokjakarta (Aneta).

VOORLOPIGE UITSLAGEN.

Voorlopige uitslagen uit de Franse zone:

Saarland.

Chr. Soc.	226.759
Soc.	108.582
Onafh.	57.580
Commun.	37.889

Baden-Baden:

Chr. Soc.	287.866
Onafh.	80.000
Social	75.030
Lib. Dem.	45.005
Commun.	32.044

Palts:

Chr. Soc.	258.858
Soc.	197.908
Onafh.	89.146
Commun.	5.804
Paltspartij (linkse groep)	12.293

Rijnland:

Chr. Soc.	317.327
Onafh.	184.094
Soc.	111.566
Commun.	24.380

het nieuws van vandaag

In Duitsland gaat men voort in enkele bezette zones te stemmen voor de plaatselijke besturen. In Hamburg — Brits — was de opkomst goed, ook op het platteland, maar de uitslag, zelfs bij gissing, is nog niet bekend. Daar het Brits bezette gebied een der meest geïndustrialiseerde gebieden van Duitsland is, zal deze uitkomst in zoverre interessant zijn, omdat zij zal aantonen in hoeverre de kiezers achter de socialistisch georiënteerde dan wel de „conservatieve" groepen staan. Dit „conservatieve" plaatsen wij uitdrukkelijk tussen aanhalingstekens, genomen als het is uit een AP-bericht. De wereld lijdt aan een ernstige begripsverwarring. Wij bemerken dit op ook Curaçao ook. Wie niet voor volkomen ommekeer van alles is, geldt als „conservatief". Wie er een andere mening op na houdt dan de spreker zelf, is „reactionnair". Deze verminking van democratisch denken is daarom zo erg, wijl zij grote omvang gaat aannemen. Men behoeft nog helemaal niet alles ondersteboven te willen keren, zonder daarom conservatief te zijn.

Zo stelt een katholieke politieke groepering zich immer uitdrukkelijk achter het gezag, bestrijdt zij elke vorm van ondermijning daarvan, terwijl zij juist daardoor te scherper in haar critiek op misslagen en andere aberraties kan zijn. Door communisten en socialisten zal men hierom de katholieken conservatief noemen, terwijl het een feit is, dat lang voordat de communisten en socialisten iets deden voor sociale rechtvaardigheid, de katholieken ervoor op de bres stonden. Terwijl zij het zijn, die in de kolk van verwarring in het denken en doen van vandaag, vast houdend aan de principes die de bestemming van den mens bepalen, nog immer in haar sociale leer en practijk de communisten en socialisten ver en ver achter zich laat. Het is dat, zoals gezegd, de katholieken door geschoold wijsgerig denken, niet zo vlug vatbaar zijn voor begripsverwarring, anders zouden zij de communisten en de socialisten met groot gemak conservatief en reactionnair noemen.

In de Russische zone is thans twee derden van het stemmental uit Brandenburg binnen. Volgens de berichten blijven de „conservatieven" ver achter. Een juist beeld kan men zich nog niet vormen. In Saksen werd verleden week een overwinning behaald door de SED, d.i. de door de communisten beheerste Socialistische Eenheidspartij. In de fabrieksteden was het stemmental evenwel niet overwegend aan de kant der SED, maar sterk verdeeld. Ook in Thuringen won de SED het.

Ons Koninkrijk in de West

door

DS. L. A. BODAAN,

Vlootpredikant.

In „Pen Gun" treffen wij het volgende interessante artikel aan over het contact van de „Johan Maurits" met Curaçao:

U hadt nog een reisbrief te goed. U herinnert zich ons verhaal over de in letterlijke zin, veelbewogen oversteek van de majestueuze Atlantische Oceaan? Welnu op 9 Maart stoomde het eerste Nederlands oorlogsschip ná de oorlog op Willemstad aan! Die morgen heel vroeg was menig Jan al aan dek. Het eerste reisdoel bereikt: Nederland in den vreemde. Ja, vreemd was het wel, en veel vreemds zouden ze nog wel zien, zo dachten ze bijna allemaal, de „Maurits"-mannen. Alleen zij dachten dat niet, die Curaçao al kenden, er vrienden en kennissen, ja zelfs familie hadden gemaakt. Maar toch, voor velen was er heel wat vreemds te zien en te verwachten. Om te beginnen het kust-profiel van Bonaire, waar de „Maurits" in de prille morge van 9 Maart langs kwam. Zeker, wij kennen „de blanke top der duinen", wij hebben de Veluwse en Limburgse heuvels, maar de echt vulcanisch uitziende bergachtigheid van hier was totaal nieuw. West-Indië, Amerika dus, en toch wijst de navigatie-officier ons een top aan die Brandaris heet. Daar heeft eeuwen geleden zeker een Terschellinger schipper gepionierd. Hoe het zij, het is een Hollandse klank, die ons direct denken doet aan een ander „plekje grond", ook een eiland, ook met een gebroken profiellijn, maar zo heel, heel anders. Duinen, zand, helm, wadden, en een prachtige machtige vuurtoren, die niet denken kan aan zijn naamgenoot hier, zoals wij aan hem dáár. De zon is prachtig opgegaan over de Caraïbische Zee en dus ook over dit gebied van Hare Majesteit, over dit West-Indië, waar we nog veel te weinig van weten, nog minder dan van Oost-Indië... ja, het is goed, dat een marinebodem, ondanks alle moeilijkheden, naar de West ging... de andere kant uit!

Dat is voorbij.

Hier meldt het schip zich dan, het nadert Curaçao, het zojuist als „land recht vooruit" aan den commandant gerapporteerd is. De grootste charme en tegelijk de grootste sensatie is voorlopig wel deze, dat wij een gebied zijn binnengevaren en straks zullen betreden, waar in de rampjaren 1940 — '45 wèl onze geliefde vlag is blijven waaien, waar men wèl zich zelf kon zijn, waar het wèl Nederland was. Weet u het nog, lotgenoten - onder - de - „Wehrmacht", dat op zekere dag overal aanplakbiljetten van Blokzijl verschenen met een tekening van Curaçao en Suriname, een oranje-blanje bleu-vlag, en een grijpklauw die dit alles in een dodelijke greep omvatte? Er stond op: „Verraden en verkwanseld". Die plaat drukte de bittere spijtigheid uit over de hulp der Noordamerikanen om Curaçao en Suriname veilig te stellen en daarmee olie en bauxiet! Ach ja, er wàren landgenoten, die deze bullen liever aan de Luftwaffe hadden overgelaten!!! Maar dat is voorbij, Goddank!

Om een uur of negen zijn we vóór Willemstad. Alle kijkers aan boord zijn druk in gebruik. De hoofdindrukken zijn, veel zon, witte en rose huizen en gebouwen, Hollands aandoende roodpannen daken, en... dominerend in lelijkheid èn in belangrijkheid een paar Shelltanks op hoge rotsen.

Daar komt een marinesloep. Een luitenant ter zee van de marinebasis Parera komt ons voorlopig begroeten namens de Koninklijke Marine te Curaçao. Daar is ook de loodsboot. We hebben even moeten wachten op tankschepen. Vlaggeseinen geven aan dat we kunnen binnenkomen. De loods doet zijn werk en spoedig glijdt de „Maurits" de Annabaai in. Alle hens staan aangetreden over stuurboord om Zijne Excellentie den Gouverneur te groeten. Deze gezagsdrager woont, op zijn landrots gezegd, vlak vooraan rechts bij de haveningang. De verblijven en de bureaux van den Gouverneur, het zg. gouvernementspaleis en de mooie oude Protestantse kerk, maken deel uit van het Waterfort uit de dagen van de West-Indische Compagnie. Weet u het nog van uw schooljaren? De heren XVII en de O.I.C. en de heren XIX van de W.I.C.? Ja, toen was Nederland machtig... Op de fortmuur staat een erewacht. De natievlaggen groeten elkaar en wij groeten de gouverneursvlag, die drie witte stippen heeft in de rode baan. Heel langzaam gaan we naar bakboord. Alle hens treden dan dáár aan. De militaire autoriteiten en enkele gasten staan op de Westwerf, een kade, waar de „Maurits" even later afmeert. Ons eerste radio-contact met Curaçao luide immers: „Vol verwachting kloppen vele harten"... welnu ons eerste contact met de Curaçaose wal bracht al direct enkele van die harten aan boord.

De kranige politiemuziek luisterde de plechtige incomste van de Maurits op. Toen het schip afgemeerd was kwamen deze khakimanen aan boord en speelden zij dat het een lust was. Wat is het toch jammer dat de Marineparadeermars niet meer bekend is, en dat de muziekcorpsen die dit kostelijke stuk marsmuziek wèl kennen het niet veel meer spelen. De radio heeft hier ook een taak!

Grote belangstelling.

De Maurits had over belangstelling niet te klagen. Militaire en burgerlijke autoriteiten, de geestelijkheid, en talloze andere Willemstedelingen verdrongen zich in de nauwe walegangen en aan dek.

Ik vertelde u al van de eerste indruk vóór de haven. En de eerste indruk in de haven? Het modern, ja, zelfs ietwat mondaine uiterlijk van velen, en... de talrijke mooie auto's. Janmaat zei: „wat een verrot mooie sleeën, dominee!" En de dominee zei: „Ja, wat een sleeën!" Want èn Janmaat èn de dominee wisten niet beter meer dan van gasgenerators die lasten voor de bezetters stoomden, en later een enkele draaglijke auto van het Militair Gezag... Eén hoofdindruk hadden we nog niet. Die kwamen later en lag verderop... het machtige wereldbedrijf van de Shell Immers de Annabaai is geen booi, maar een soort natuurlijk kanaal, dat heel kort, en niet zo breed is, en aan weerszijden waarvan Willemstad ligt. Maar het is de toegangspoort tot een prachtige en zeer uitgestrekte natuurlijke haven, het Schottegat. En dáár ligt Emmastad, één geweldig complex van „de olie". Bedrijven voor aanvoer van de ruwe grond-

stof, bedrijven voor de verwerking ervan, en voor de verscheping van de producten, een eigen dok en scheepsreparaergelegenheid, ontelbare werkplaatsen en zeer uitgestrekte woonwijken voor het personeel. Kort na het afmeren aan de Westwerf werd de Maurits naar het Schottegat verhaald, om op de boeien gelegd te worden.

Het Koninkrijk der Nederlanden! Wat omvat dat vandaag? Een heel klein landje aan Europa's Westkust. Een landje dat een historie heeft zoals weinig andere landen. Een land dat nog steeds een reputatie op vele gebieden heeft op te houden. En voorts een ontzaglijk uitgestrekt eilandenrijk, gelegen tussen het continent van Zuid-Oost-Azië en Australië. Een gebied dat overrijk is aan schoonheid van allerlei aard, dat geestelijke en materiële schatten herbergt, en dat terecht eens vergeleken is met een „gordel van smaragd zich slingerend om de evenaar".

Ten slotte zeven stukken land vlak benoorden het Zuidamerikaanse vasteland. Het zijn Suriname, aan de kust, en tweemaal drie eilanden nl. Curaçao, Aruba en Bonaire, en Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

Curaçao en Suriname zijn het belangrijkst. Ik had het voorrecht ze te bezoeken, daar in de beide hoofdplaatsen, Willemstad en Paramaribo een groep marinemannen gestationeerd ligt.

De Jannen van de Maurits vinden en vonden wel meer dingen jammer, maar zéker betreurden ze dat Aruba alleen maar 20 en 21 Maart bezocht werd. Eigenlijk slechts 1½ dag. Maar zoals ze dáár ontvangen zijn door autoriteiten en „olie"! Op de avond van 20 Maart zat de héle bemanning (minus het wachtsvolk, kassian!) arm in arm met de burgerij en „de olie" zonder in de olie te zijn! Op Aruba is nl. ook al zo'n groot oliegeval! Een deel heet „de Arend", het andere „Lago". De olie was gastvrouw, mevrouw Kwartsz, de charmante echtgenote van den gezaghebber (zel een Arubaan!), gangmaakster, en de commandant hield de teugels Een avond waar het schip nòg over spreekt. Met dat al was er nog tijd geweest voor een ontvangst aan boord van den gezaghebber en de garnizienscommandant, voor een ontvangst van den etat-majoor ten huize van den gezaghebber, door al wat op Aruba officieel is, en voor een auto- en zwemtocht van een groot deel der bemanning naar een blauwe zee aan een wit strand met groene cocospalmen. Onze gids hierheen was een leuke negerjongen met een heleboel erg witte tanden. Hij was soldaat op Aruba, kwam van Saba, sprak alleen Engels en Spaans, had een Nederlandse leeuw met „Curaçao" eronder op zijn mouw, en was onderdaan van onze Koningin. Het ga je goed, Philips! Heb je de kiekjes al?

Naar Bonaire.

Het vaarprogramma voerde ons naar Bonaire. Op de namiddag van 22 Maart was het „vallen je anker" voor Bonaire's hoofd„stad" Kralendijk. Een groot gebouw met een vlag erop. Daar zou de gezaghebber wel wonen. Twee héél kleine kerktorentjes, met een haantje en een met een kruisje. Nog een paar gebouwen en wat huizengrut eromheen. Zo lag Kralendijk te blakeren in Bonaire's goede lucht. Het was in Nederland pas lente geworden maar daar hadden ze hier geen last van. Op Zaterdag 23 Maart mocht ik een persoonlijke belevenis boeken, die te interessant is om u te onthouden. De informaties voor de kerkdiensten brachten mij in contact met een onderofficier van de schutterij, infanterie zouden wij zeggen. Deze rasechte Fries bleek een „beul" in het zwemmen enduiken, niet op de manier van een sportsman, maar in de stijl van natuurvriend en... lekkerbek. Bonaire is vulcanisch, rotsig, en heeft veel koraalformatie. Mijn Friese sergeant noodde mij in zijn jeep achter het stuur. Een verrukkelijke terreinrit langs allerlei poginge om rijweg voor te stellen, bracht ons naar een stil ver punt aan de kust. Al gauw stonden we daar bijna zoals wijlen Adam. Alleen de grote duikbril herinnerde aan latere eeuwen (en de jeep op de achtergrond natuurlijk). En toen... nee dat moet u gezien hebben! Wonder op wonder konden we bekijken in het heldere water. En ik heb nog lang niet alles gezien, zo tussen de vissen door. In de eerste plaats omdat de dokter aan boord ons pas weer te pakken had gehad met een injectie tegen allerlei erge dingen, en in de tweede plaats omdat ik het u te doen geef om te duiken en te zwemmen zoals sergeant A. Attema dat kan. Ondanks dit alles voelde je je toch heel even vis met de vissen. En... laat nu die vier laatste woorden de titel zijn van een boek over deze wonderere onderwaterwereld, geschreven door... een van de paters van Bonaire, den sportieven pater Brenneker. Dezen geestelijke ontmoette ik al eerder in verband met de R.K. schepelingen. Hij heeft een middag verteld voor de jongens van de Maurits over zijn prachtige liefhebberij en vreedzame jachtpartijen met de onderwater camera. Dat hij een zeer belangstellend gehoor vond, behoeft geen betoog. We wachten in spanning op uw boek, Pater!

„Kerkgangers aantreden".

De volgende morgen was het Zondag. Al vrij vroeg was het „kerkgangers aantreden" geblazen. Een volle sloep met R.K. kerkgangers knetterde weg. Een half uur later weer een, nu met Protestanten. Ik mocht zelf voorgaan in de dienst des Woords in het kleine kerkje op Bonaire. De marine zat niet alleen in de kerk, maar stond, in zekere zin, ook op de kansel. We waren in de Lijdensweken en zo mochten we weer denken aan en stilstaan bij, we mochten weer spreken over en zingen van Gods onmetelijke Genade voor den mens, neergelegd in de vreselijke gebeurtenis op de kruisheuvel van Golgotha...!

Het was, om het eens heel ouderwets te zeggen, een „goede ure".

Kort daarop, toen we weer op de boeien lagen in het wijde Schottegat, is vrijwel de héle bemanning op bezoek geweest bij de Isla. Dit woord is de algemeen gebruikte benaming voor het bedrijf van de Shell dat Curaçao zo belangrijk maakt. U moet dit zelf gezien hebben om de grootte ervan te beseffen. Als we een paar bedrijven zouden moeten noemen die met een respect adwingende voortvarendheid, enorm organisatievermogen, een open oog voor alle moderne technische vorderingen, en grote energie de Nederlandse vlag in de wereld héél hoog houden, dan moeten we naast de K.L.M. en de C.P.M. en Philips zeker de Shell noemen. Er zijn meer vlaghouders, zeker, maar deze vier spreken, dunkt mij, wel het duidelijkst tot het grote publiek. Het is, in één woord, geweldig, wat hier gepresteerd is en wordt! Onder de indruk hiervan kwamen de Mauritsmannen weer aan boord. Diep in hun ziel, en bij sommigen ook voor in hun mond, lag de gedachte: „Als onze Marine ook eens zo'n „service" hebben kon! Wat zou dát een succes worden.

Sociale beweging.

De afgelopen week was een week vol beweging, een week vol conferenties. De staking onder de havenarbeiders bleef doorgaan; wij probeerden van alles, doch het mocht niet baten tot dusver. De maatschappijen verlieten haar standpunt van niets meer te zullen geven, daar „het toch in de zakken der handelaren zou verdwijnen", een standpunt waartegen ook van de zijde van de Kamer van Koophandel en de Vereniging voor de handel protest werd aangetekend.

Om een oplossing te vinden, vroegen we om invoering van de Havencentrale, teneinde nadere en preciese gegevens over de hoegrootheid der groepen en het weekloon van de vaste groep te verkrijgen. Het mocht niet baten, noch door praten, door conferenties, door advertenties; het lukte niet. We vroegen om verlaging zo mogelijk van de eerste nodige voedingsmiddelen. Er kwam een wending bij sommigen, doch nog geen oplossing. Er kwam wel een gemeen artikel tegen onze bond in de „Democraat", geschreven door een scherpen schrijver.

Deze week ontvingen wij bezoek van een Pater Jezuïet Sullivan, op Jamaico werkzaam in het sociale leven. Hij is directeur van een St. George's College Extensionschool met een 200 leerlingen en uitgever van een periodiek „Jamaican Cooperator". Het coöperatieve systeem gaat de chauffeurs van San Cristobal ook meer aantrekken. De vereniging „Don Bosco" voor de onderwijzers bestudeerde door een aparte commissie het zg. rapport-Ellis.

Nog werd door ons voor de bootwerkers aan een bemiddelaar den heer Plantz gevraagd om door Economische Zaken een berekening te alten opstellen, of het loon van de havenarbeiders nu in de toestand van September 1946 rechtvaardig is.

C.R.K.V.

Tennisbond heeft grootse plannen.

Internationale ontmoetingen ter gelegenheid van eerste lustrum.

In verband met het Eerste Lustrum van de Nederlandse Antillen Lawn Tennisbond op 22 October a.s., heeft het Bestuur van deze Bond verschillende commissies in het leven geroepen, die tot taak hebben het Bestuur bij te staan in het uitvoeren van de feestplannen en wedstrijden.

De Propagandacommissie die uit de Heren: Nicolás Cótchico, Hobby Salas en Luis H. Daal bestaat, schrijft ons het volgende:

Vierlanden wedstrijden: De vijf eerste jaren van de N.A.L.T.B. zullen besloten worden met een Serie Tenniswedstrijden, die gespeeld zal worden tussen Jamaica, Venezuela, Aruba en Curaçao volgens het afvalsysteem. Iederdeelnemend land zal vertegenwoordigd worden door twee spelers, terwijl Curaçao eveneens uit zal komen met een ploeg van twee. Deze Vier Landen ontmoeting zal wel bestaan uit 10 wedstrijden, waarvan 7 enkelen - 3 dubbelspel en wel: 6 Heren- en 1 Damesenkel, 1 Heren- en 1 Damesdubbel, en ook 1 gemengd dubbel.

Waar en wanneer: De wedstrijden zullen beginnen op 5 October 1946 terwijl op 22 October, de dag waarop de Bond vijf jaar geleden werd opgericht, de laatste wedstrijd plaats zal vinden, die naar alle waarschijnlijkheid de Herendubbel zal zijn. Alle wedstrijden worden gespeeld op de banen van de Curaçaose Sportclub, Bargestraat Scharloo en beginnen om half vijf 's middags. Wijzigingen, voor zover de wedstrijdcommissie zulks voor het vlot verloop nodig acht, zijn voorbehouden.

...**Berichtgeving:** Door middel van strooibiljetten, aanplakking, rondzendbrieven aan clubs, bioscoop, radio en pers zal het tennisminnend publiek op de hoogte worden gehouden van het verloop van een en ander en andere wetenswaardigheden.

Leiding: Tot Algemeen Wedstrijdleider is de bekende sportman en oudtennisspeler **Dick Capriles** benoemd; een betere keuze had men moeilijk kunnen doen. Dick, zelf tennisveteraan en oudstrijder in organisatieaangelegenheden, zal ongetwijfeld zijn stempel drukken op het verloop der wedstrijden. Hij zal kundig worden bijgestaan door David Capriles, die behalve in de naam „Capriles" ook deelt in de technische en organisatorische kennis van Dick.

Voorverkoop en Kaartendistributie: Men zal in de loop van deze week nog de kaarten in omloop brengen. Er zullen de volgende kaarten worden gebruikt:

Seriekaarten (groen) 15 G. per stuk (Alle wedst.).

Losse kaarten (rood) 2.50 G. per stuk;

en kinderkaarten (Blauw) 1.25 G. per stuk.

Zij zullen verkrijgbaar zijn bij:
Jossy Capriles, Punda;
Firestone Station Oranjestraat;
Thomas Henriquez Bredestraat (O);
De Jonghs Sporthuis idem.
Club Asiento Emmastad;
C.S.C. Scharloo;
en bij Bestuursleden van de Nederlandse Antillen Lawn Tennisbond.

Wie: Hoewel de vaststelling van de spelers, die voor Curaçao en Aruba zullen uitkomen nog niet is geschied, laat het zich reeds aanzien wie hiervoor in aanmerking zullen komen. Norman Chumaceiro, de huidige kampioen N.A.L.T.B., Oscar Salas, Leo Tjin-A-Djie en Echi Jesurun zijn de spelers waar het feitelijk om zal draaien en Mejuffrouw Elaine Da Costa Gomez zal naar alle waarschijnlijkheid worden uitgekozen voor deze wedstrijden. Zodra de Propagandacommissie hierover definitief wat verneemt zal dit worden bekend gemaakt. Van de spelers uit het Buitenland zullen eveneens de namen worden gepubliceerd zodra die bekend zijn, terwijl er van alle deelnemende landen ook de fotos van hun respectieve spelers zullen worden gepubliceerd om het publiek, voor zover nodig, vertrouwd te maken met de spelers.

...**Internationale verrassing:** In aansluiting op deze wedstrijden ter viering van het vijf jarig bestaan van de N.A.L.T.B. zullen er ook demonstratiewedstrijden worden gespeeld onder auspiciën van dezelfde Bond tussen drie zeer bekende internationale tennisspelers. Het zullen wedstrijden zijn die de moeite van het zien alleszins waard zijn en die ons terugvoeren naar de wedstrijden in 1939 toen Ellsworth Vines and Fred Perry op de banen van de C.S.C. demonstratie wedstrijden hebben gegeven, die zeer in de smaak zijn gevallen bij het Curaçaose Publiek. (Welnu, Fred Perry zal andermaal van de partij zijn, terwijl nu reeds vaststaat dat de tweede speler de bekende speler Frank Kovacs zal zijn. De naam van den derden man zal spoedig worden bekendgemaakt, terwijl een uitgebreid programma in omloop zal worden gebracht, zodra een en ander definitief zal zijn besloten.

J. A. M. HART VERTROKKEN.

Met het KLM-vliegtuig Rotterdam is de heer Johannes A. M. Hart, redacteur van Dagblad Amigoe di Curaçao, gisteravond voor een verlof van enkele maanden naar Nederland vertrokken. Op het vliegveld werd onze vriend en medewerker uitgeleide gedaan door den Apostolisch Provicarius Pater C. Gallé O.P. en den Vicariaatssecretaris Pater W. M. Brada O.P., door het Bestuur der Curaçaose Pers-vereniging en verschillende vrienden.

Wij wensen den heer Hart een prettige vacantie in het moederland, dat hij in 1939 voor het laatst gezien heeft.

* * *

In verband met het bovenstaande deelt de Redactie mede, dat de plaats van den heer Hart thans bezet wordt door den heer Fernand L. de Rooy. Voor zulke gelegenheden, het opgeven van plaatselijk nieuws, e.d., vrage men aan de telefoon naar den heer De Rooy.

WEINIG NIEUWS.

Tot ons leedwezen brengen wij vandaag weinig buitenlands nieuws, omdat dit gisteren door ons niet ontvangen werd, zodat de betreffende redacteur voor niets kwam. De besteller had zijn dag vrij-af en zijn remplaçant was niet komen opdagen bij de Landsradio, deelde men ons mede.

STAKERS WILLEN CONTRIBUTIE TERUG.

Hedenmorgen omstreeks 8 uur kwamen talrijke arbeiders aan het administratie-kantoor van de Bootwerkersverenigingen „San Telmo" om hun contributiegelden op te eisen, daar de Vereniging voor hen niet had kunnen bereiken, dat zij een verhoging tot 1.25 G. kregen.

De Heer Casiano nodigde vijf van hen uit om als vertegenwoordieers der overigen te onderhandelen.

Hun werd de stand der financiën bekend gemaakt, doch er werd geen beslissing genomen.

BRUG WORDT GEREPAREERD.

schipbrug Koningin Emmabrug
De Havenmeester meldt, dat de op morgen 17 September om 23.30 uur voor het verkeer zal worden gesloten tot 18 September om 6 uur wegens te verrichten reparaties.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op September: 5 Marcus, Geraldina Mercelina echtg. v. Johannes, J. M. z; Frans, Tecla Dolores echtg. v. Celestina, P. J. d; 4 Sáez, Lasarita z; 5 Koeman, Lena Cornelia echtg. v. de Back, A. d; 4 Concepcion, Uranie echtg. v. Goilo, H. E. A. z; Concepcion, Uranie echtg. v. Goilo, H. E. A. d; 5 Damasco, Teodorita Aurelia echtg. v. Donker, C. P. d; Romena, Ernestina Basilia echtg. v. Daflaar, R. O. N. z; 2 Everon, Florinda Anselma d; 7 de Mey, Constancia Lusita echtg. v. Weide, J. F. d; Pierpont, Johanna Elisabeth echtg. v. Wesenhagen, W. J. z; Eugenia, Gloria Augusta echtg. v. van Geffen, J. R. z; Kenepa, Margaritha Mamerta echtg. v. Lebacks, S. H. d; 6 Merenciana, Maria Paulina z; 7 Thodé, Ana Anicenta echtg. v. Reenis, J. D. d; Bonifacio, Anna Augusta echtg. v. Girigorie, A. M. z; 3 Hook, Vivian Victoria z; 4 Roche, Cristina Hirónima z; 10 Petronilia, Serafina Petrocilia echtg. v. Simon, J. R. d; 9 van Eerden, Alida Ermilia Celestina echtg. v. Willems, P. J. z; Statia, Louisa Francsica echtg. v. Oelana, J. L. d; 10 Everts, Polonia Constancia echtg. v. Sambo, C. E. d; 9 Martina, Sijlvania Louisa echtg. v. De Kaster, R. A. z; 11 Zeppenfeldt, Yolanda echtg. v. van Heeswijk, J. P. M. z; Simmons, Norma Doreen echtg. v. Whitehead, G. I. z; 12 Hill, Lillian Winifred echtg. v. Henriette, N. O. z; 11 Cannister, Gladys Ursulina echtg. v. Ensermo, C. A. C. z;

Ondertrouwd op September 7: Vieira, Edwin en MacDonald, Adèle Helouise; Peterson, Clarence Augustine en Doran, Edna Anora; 11 Grovell, Pablo Robin Henrika en Simmon, Elise Antonine; 12 Esprit, Reynault en Felida, Juliana Selma Maria; Audain, Ivan Leonard Westmore en Ellis, Hary; Richards, Ernest Samuel Alexander Wallace en Richardson, Francisca Leonora.

Getrouwd op September 7: Potrona, Benito en Senchi, Celia Liberata Adad; 11 Uranie, Antonio Lorenzo en Rosalia, Mercedez Selina; Thielman, Nemesio Martinus en Paulina, Mathilda; Wijngaarde, David Izaak en van der Kust, Eleonora Carolina Charlotte; Green, Benjamin Uriah en Payne, Dorris Ismay; Mongen, Anton Pablo en Ortega, Maria; 12 Teal, Roy J. en Richardson, Celeste Stephanie; Carrera, Elias Sinesia en Rog, Maria Carmen; Pater, Hendrik Abraham en Bryson, Violada Eudarie.

Overleden op Augustus: 30 Siberio, Ronald Heriberto 5 mnd. 4 Ring, Juanita Cristina wed. v. Curiel, H. N. 83 j.; 30 Daal, Helena Elizabeth wed. v. Gorsira, C.

III DISTRICT.

Bevallen op Augustus: 12 Jamanika, Cecilia z; 8 Roch, Clarita Cecilia echtg. v. Sluis, A. z; 15 Martina, Susana Josephina d; 18 Martha, Maria Bernadina echtg. v. Lucas, F. M. d; 22 Elodia, Cornelia Rogelia echtg. v. Cijntje, J. D. z; 21 Hanson, Amelia Alexandrina echtg. v. Martina, A. M. d; 10 Peña, Catalina z; September 1: Martina, Johanna Martina echtg. v. Jamanica, P. P z; Albertus, Romelia Mathilda echtg. v. Rooi, L. F. d; Miguel, Altagracia Mariana echtg. v. Victorina, R. T. d; 23 Statie, Helena Nicasia echtg. v. Jansen, M. G. z.

Ondertrouwd op Augustus: 23 Hennep, Egbert Renny en Bonafasia, Teresita Placida.

Getrouwd op Augustus: 28 Schoop, Louis Mario en Merkies Anastacia Francisca.

SCHEEPSBERICHTEN.

14 September 1946.

Cape Lopez naar Guanta; Maracaibo van La Vela de Coro; Trajanus naar Puerto Cabello; Jupiter van Galveston; Devils Lake Victory van Cartagena; Ringleader van Bahia; Evelyn naar Bonaire.

15 September 1946.

Coatal Observer naar Puerto Cabello; Ringleader naar Cristobal; Devils Lake Victory naar Puerto Cabello; Douro naar Ciudad Trujillo; Ganymedes van Aruba; Bacchus naar La Guayra.

16 September 1946.

John Blake van Noorwegen.

„CURAÇAO" WORDT „DUIVENDIJK".

De Holland-Amerika Lijn, heeft besloten, het ss. „Curaçao", dat zij van de Nederlandse regering heeft gekocht, de naam te geven van „Duivendijk". Dit is de tweede maal dat het schip van naam verandert. Oorspronkelijk was het een Duits schip van de Hapag. Het droeg toen de naam „Vancouver".

Bij het uitbreken van de oorlog lag het schip in Curaçao, waar het in beslag werd genomen. Gedurende de oorlog heeft het daarna gevaren onder de naam „Curaçao".

De bestemming van de „Duivendijk" staat nog niet vast en hangt uit de aard der zaak samen met de ontwikkeling van de goederenbeweging. Het ligt in de bedoeling, dat het schip wordt gebruikt op de Noord-Pacificroute. Op het ogenblik ligt de „Duivendijk" in reparatie bij Wilton-Feyenoord. Men hoopt haar in December in de vaart te kunnen brengen.

MINDER WINST-BELASTING.

Een ontwerp-landsverordening is ingediend bij de Staten waarbij wordt voorgesteld de ondernemingen met een kapitaal van meer dan 100.000 gulden toe te staan om de winsten die zij weer beleggen in hun ondernemingen in vermindering te brengen van het belastbare inkomen (Paramaribo, Aneta, 14.9).

COOPERATIE-PLANNEN VOORLOPIG MISLUKT.

Wij lezen in „Het Nieuws":
Na hier vier weken te hebben vertoefd en besprekingen gevoerd te hebben, zijn onlangs vertrokken de heren A. van Dam en A. M. Brand, die uit Nederland hierheen kwamen om mogelijkheden te onderzoeken op het gebied van vruchtenhandel en -verwerking.

In Nederland zijn zij verbonden aan de N.V. Verna, die vers fruit koopt en verhandelt en de N.V. Vitam, Vruchten-producten Maatschappij, die fruit verwerkt tot allerlei eindproducten. Beide ondernemingen zijn gevestigd te 's-Gravenhage. Zij kwamen naar Suriname met opdracht om te trachten met bestaande ondernemingen, waarvan men in Nederland reeds op de hoogte was, tot samenwerking te komen. De Citrus Coöperatie en Soekibaka waren er bekend. Hun ervaring en kapitaal ter beschikking stellend, zouden zij zowel vers fruit helpen verhandelen als fruit verwerken in een fabriek die zij hier zouden willen mede oprichten. Hun belangstelling zou fruit omvatten, dat hier reeds groeit en fruit, dat hier wil groeien.

Het zou dus niet uitsluitend gaan om citrus met een bep... seizoen.

De besprekingen hebben geleid tot het gewenste resul... Wel is er mogelijkheid om enige geïnteresseerden een ...briekje op te zetten voor ... fabrikaten — dun sap, dus ... concentraat — doch daar... moet met de directie in Neder... overleg worden gepleegd, ... het oorspronkelijk plan ... eindproducten van allerlei ...ten.

Met een inrichting voor ... fabrikaten, zou in elk geval worden begonnen waar men ... kan groeien, na verloop van ... Of men er in Nederland toe ... overgaan, dient te worden a...wacht. Eveneens dient te wor... afgewacht of partijen elkaar ... nog vinden.

BEKENDMAKING.

De Gezaghebber van Aruba maakt bekend:

I. Als prijs waartegen alle motorrijtuigen op meer dan twe... wielen in den kleinhandel op het eiland Aruba ten hoog... mogen worden te koop aangeboden, verkocht of gelever... vast te stellen:

a. Bij verkoop tegen contante betaling, den kostprijs verme... derd met een winstmarge van maximaal 33 1|3%.

b. Bij verkoop anders dan tegen contante betaling, kan he... gedeelte van den verkoopsprijs, dat 30 dagen na le... ring van het betreffend motorrijtuig onbetaald is ve... hoogd, worden met 7%, terbestrijding van alle interes... en alle eventueele andere kosten.

II. Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt den 12den September 1946, op welk tijdstip de besch... king van Zaterdag 9 Februari 1946, No. 898 vervalt, voor zoover betreft „motorrijtuigen op meer dan twee wie...

DE GEZAGHEBBER VAN ARUB...

Het gebruik van onze vloot in Indie

Het nieuwe vlootplan.

Tijdens een bezoek van de Nederlandse pers aan het pas aangekomen eerste Nederlandse vliegdekschip, de „Karel Doorman" heeft Overste Kroese van de Marinestaf een overzicht gegeven van het vlootplan der Marine, waarin omschreven wordt wat binnen tien jaren aan nieuw materiaal gebouwd moet worden, wil de Nederlandse vloot aan bepaalden internationale eisen kunnen voldoen. Het plan heeft alleen betrekking op de zeegaande vloot, waarmede gezegd wil zijn dat andere onderdelen, zoals de marineluchtvaartdienst, de duikbootdienst, de mijnendienst, walinrichtingen en etablissementen buiten dit plan vallen.

Acht nieuwe kruisers.

Het nieuwe vootplan houdt rekening met een vloot van drie eskaderdelen, die door de Marine der V.S. aangeduid zouden worden als light naval task forces. Elk smaldeel is als volgt samengesteld: twee kruisers, een vliegdekschip (light fleet carrier), acht torpedobootjagers, een reparatie-voorraadschip en een snel tankschip. Verder is er een materieelreserve geprojecteerd van twee kruisers (onbemand), een vliegkampschip (onbemand), zes torpedobootjagers (bemand) en zes torpedozjagers (onbemand).

Wanneer we deze aantallen tezamen tellen, komen we tot een totaal van acht kruisers, vier vliegdekschepen, waarvan de Karel Doorman het eerste is 36 torpedobootjagers, drie reparatie-voorraadschepen en drie snelle tankschepen.

Dat er geen duikboten in dit plan zijn opgenomen, is gelegen in het feit, dat de bouw van deze boten momenteel in een experimenteel stadium is, zodat men de kans zou lopen, dat het gebouwde type verouderd is wanneer het van stapel loopt. De technische mogelijkheden wisselen hier vrijwel dagelijks van aspect. In onze huidige vloot zit voorts niet veel meer, dat in het nieuwe vlootplan gebruikt kan worden, zodat dit materiaal regelmatig door het nieuw vervangen zal worden.

Vloot contra extremisten.

Voorts kwam de taak van de vloot in Indië ter sprake. Hierover zeide Overste Kroese o.a. het volgende: „Hoewel thans ter zee militaire maatregelen genomen moeten worden tegen de verzetsbeweging, wordt geen economische oorlog gevoerd. De vrachtvaart bv. wordt — mits zich houdende aan de regelen — geheel vrij gelaten. De militaire actie beoogt te beletten, dat opstandige strijdkrachten zich begeven naar door Nederlanders bezet gebied, met het doel dit bezied aan te tasten. Hierbij zal ook aandacht besteed worden aan materiaal, zoals wapens, propagandageschriften, levensmiddelen voor deze extremisten etc.

Verder wordt de invoer van wapens in opstandig gebied beletten, waarvoor het contrabande recht wordt toegepast. Tevens zal de militaire actie ter zee bestaan uit het verlenen van bijstand aan de landmacht door vervoer van troepen en bestrijding van de zeeroof door extremisten. De economische oorlog, zoals blokkade en bestrijding van de visvangst zal door de Marine in Indië niet toegepast worden. Bij het toepassen van politiemaatregelen zal de Marine haar medewerking verlenen tot wering van het overtreden van douanerechten, deviezenbepalingen etc.

De Karel Doorman.

Zal na gereed gemaakt te zijn op de werf Wilton Feyenoord, de reis naar Indië aanvaarden via Engeland. Van de wal af gezien maakt het schip een imposante indruk op diegenen, die niet eerder een vliegdekschip zagen. De lengte van deze nieuwe aanwinst bedraagt 528 voet, de breedte 66 voet, de diepgang 26 voet, de snelheid 16 zeemijl, de actieradius 24.000 zeemijl en de waterverplaatsing 16.600 ton.

Onder de bemanning, die bestaan zal uit 750 officieren en manschappen, is een kern van oud personeel aanwezig, terwijl ook een groot gedeelte uit vrijwilligers bestaat (ongeveer 70%). Over het algemeen koesteren de officieren een grote waardering voor deze vrijwilligers, die volledige oorlogservaring hebben. Ongeveer 20 vliegtuigen zullen voorts tot de accomodatie van het schip behoren. Het zijn de zg. fireflies, die aan boord zullen komen als het schip gereviseerd is. En dan...... naar Indië, waar de taak wacht.

Prof. Heere over moderne sociologie

In zijn inaugurale rede voor de Economische Hogeschool te Tilburg schetst Prof. Dr. W. R. Heere op levendige wijze de problemen, waarmede de hedendaagse sociologie te maken heeft.

Hij laat zien het misbruik van de termen ras en volk zoals deze o.a. blijkt uit de woordverbindingen: Arisch ras. Germaans ras, terwijl Arisch en Germaans taalbegrippen zijn; of: semietisch ras, anti-semietisch, terwijl anti-Joods bedoeld is; wat alles even dwaas is als te spreken van een langkoppig woordenboek of een brunette grammatica.

Scherp onderscheidt hij tussen natie, nationaliteit en (cultuur) volk, waarbij dan natie het staatsvolk is, (cultuur)volk een groep mensen met een bepaald karakter, gevormd in de loop der eeuwen en nationaliteit een groep mensen, die geen staatkundig geheel vormt, maar zich bewust is van zijn culturele eenheid en deze probeert te handhaven door òf te streven naar onafhankelijkheid, òf naar waarborgen voor het behoud van het cultureel eigene, aldus het verslag van Professor Heere's rede in De Linie.

Tenslotte wordt gewezen op de vraagstukken, die de studie van de stads- en de plattelandsbevolking naar voren brengt (de „urban" en „rural sociology") en op de noodzakelijkheid van een studie der streek-eigenaardigheden en vooral der volkskarakters (hierbij sluit zich aan een merkwaardige karakteristiek van het Franse volk).

Dat de sociologie een centrale plaats moet innemen op het studieplan voor vele ambten, dat de jurist, de econoom, predikant en paedagoog, politicus en maatschappelijk werker naast de eigenlijke vakopleiding sociologisch geschoold behoort te zijn, wordt tegenwoordig veel betoogd.

Men denke slechts aan de oprichting van de zevende faculteit aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam, waarin drie studierichtingen worden aangegeven: de politiek-sociale, de sociologisch-sociografische en de sociaal-psychologische en -paedagogische.

Maar wat is nu het object van deze positieve sociologie? Professor Heere meent, dat zij is de studie der volksgroepen en der volken in hun verscheidenheid.

Terwijl vroeger — onder de heerschappij van het natuurwetenschappelijk denken — als de taak der sociologie werd beschouwd: de algemene ontwikkelingswetten op te sporen, die de maatschappelijke groepen beheersen en waaraan deze volledig onderworpen zijn, schijnt men nu — als reactie op dit streven — eenzijdig de nadruk te gaan leggen op de studie der volksgroepen en maatschappelijke vormen naar hun verscheidenheid; men wil structuurtypen („Idealtypen" volgens Max Weber): d.w.z. men wil van de belangrijkste sociale verschijnselen in het heden en uit het verleden de typische kenmerken aangeven, die dan tot een afgerond, zinrijk geheel worden verbonden, dat natuurlijk niet aldus in de werkelijkheid voorkomt, maar deze toch typeert. Dit laatste schijnt ook Professor Heere voor te staan, gezien de voorbeelden die hij geeft en de titel van zijn rede. Deze opvatting lijkt ons echter het studieterrein der positieve sociologie al te zeer te beperken.

De studie der structuurtypen beslaat een gebied waar sociologie en sociografie over elkaar heengrijpen, doch het eigenlijke gebied van de sociologie omvat iets meer en iets anders.

Het opstellen van maatschappelijke structuurtypen kan men — evenals het sociografisch onderzoek — eindeloos voortzetten en dit feit wijst er al op dat men zo niet komt tot wetenschap in de strenge zin van het woord.

Het gezichtspunt, van waaruit men de maatschappelijke verschijnselen moet bezien om tot een begrip ervan te komen, kan echter al evenmin liggen in het opsporen van algemene wetmatigheden, die men vindt door te abstraheren (af-te-zien) van al die biezonderheden, welke juist de typische kenmerken uitmaken van die maatschappelijke structuurtypen!

Want zo komt men tot inhoudsloze algemeenheden (meestal in de vorm van „psychologische wetten", die dan weer als „psychologische wetten" niet in de sociologie thuis horen) en waaraan men dan, zo men daar plezier in heeft, algemeengeldigheid kan doen toekennen: wat slechts een ander woord is voor gebrek aan inhoud.

Het juiste element, dat hierin school, was het besef, dat wetenschap toch algemene gezichtspunten moet geven en niet in een gaan. Vals was echter de mening dat deze algemene gezichtspunten door de genoemde negatieve abstractie uit de gegeven maatschappelijke verschijnselen waren te verkrijgen.

De sociologie zal dus algemene gezichtspunten moeten geven, die tevens duidelijk maken, waarom het maatschappelijke leven zich steeds weer in een kenmerkend aantal biezondere vormen differentieert (verbiezondert) en waarom in de historische werkelijkheid deze biezondere vormen steeds op eenzijdige wijze zijn gerealiseerd (welke enzijdige verschijningsvormen het materiaal voor onze typologieën leveren). Dat deze algemene gezichtspunten tenslotte verankerd liggen in een wijsgerige gemeenschapsleer, zij hier slechts tot slot vermeld; dit betekent echter geenszins dat positieve sociologie in philosophie moet opgaan.

CURAÇAO — FEYENOORD 3 — 3.

De Zaterdag te Rotterdam gespeelde revanche-wedstrijd tussen Curaçao en Feyenoord is met 3 — 3 geëindigd. Volgens de radio-berichten was het een zeer spannende wedstrijd.

CURAÇAO — SURINAME 4 — 0.

De Zaterdag in het Rifstadion gespeelde voetbalwedstrijd tussen een Curaçaose en een Surinaamse combinatie eindigde met 4—0 in het voordeel der Curaçaoënaars.

Deze stand geeft de sterkte der ploegen niet geheel juist weer, aangezien de Surinamers practisch de gehele wedstrijd het overwicht hadden, doch door gebrek aan schotvaardigheid geen doelpunten wisten te maken.

De Curaçaoënaars wisten goed gebruik te maken van het te ver naar voren dringen der Surinaamse backs om den uitnemend spelenden doelverdediger Ketteldijk voor onoplosbare dilemmas te plaatsen.

NEDERLAND — PORTUGAL 8 — 1.

Een Nederlandse combinatie kwam Zondagmiddag tegen een Portugese uit. Vóór de rust wisten de Nederlanders met de wind in de rug het tot 3 — 1 te brengen, o.a. met een hoekschop waarbij de bal verder door niemand werd geraakt.

Na de rust verscheen een uitgevallen Portugese speler weer in het veld, hetgeen natuurlijk niet toelaatbaar is. De Portugezen namen evenwel een onsportieve houding aan door te weigeren dezen speler het veld weer te doen ontruimen. Alzo moest de scheidsrechter affluiten zodat Nederland met 8 — 1 won. Hierdoor zal Nederland in de finale uitkomen tegen Curaçao op Zondag aanstaande.

Voor de wedstrijden, waarvan de opbrengst ten bate van het getroffen Santo Domingo is, bestond tijdens het afgelopen weekeinde niet veel belangstelling.

K.S.C. Korfbal.

Zondag 15 September was de korfbalvereniging „Bito" de gast van de vereniging „Yes" te Santa Rosa. De ontvangst was zeer hartelijk en na een poosje rust kon de wedstrijd om 10.30 uur beginnen. De leiding lag in handen van den heer Hanst, die, zoals altijd, uitstekend leidde. De K.S.C. was vertegenwoordigd door den heer Wim Pooters.

De wedstrijd had een zeer vlot verloop. Aan beide zijden werd er keurig gespeeld. Vooral de vlugheid van „Yes" viel te bewonderen. Bito zag kans zes keer te doelen en wel tweemaal door Dolly Schouten, tweemaal door Judith Meener, terwijl de overige punten verdeeld werden onder Jopie Schouten en Beka Leverock.

Met een beetje oefening wordt „Yes" zeer zeker een tegenpartij, waarmede rekening zal moeten worden gehouden.

Na de wedstrijd werd een koele dronk aangeboden door de Eerwaarde Zusters van Santa Rosa. Na een hartelijk afscheid vertrok Bito weer stadwaarts.

ARTHUR VAN SCHENDEL †.

Op 72-jarige leeftijd is de bekende Nederlandse schrijver Artur van Schendel overleden. Hij was op 5 Maart 1874 te Batavia geboren en kreeg zijn eerste onderricht op Java; daarna bezocht hij Engelse en Nederlandse scholen. In 1896 gaf hij zijn eerste boek uit. Dit had onmiddellijk een groot succes: Nog meer bijva vond zijn in 1904 verschenen boek „Een zwerver verliefd".

Andere bekende werken zijn „Het fregatschip Johanna Maria" en de „Waterman", „De Berg van Dromen", „Angiolino en de Lente", „Een Hollands drama", „De Rijke Man", „De gouden vogels". Gedurende de bezetting schreef hij nog „Mijnheer Oberon en Mevrouw" (Den Haag, Aneta, 14.9)

VERKLARINGEN VAN BAKKER.

Het luchtvaartverkeer in Nederland is volgens een verklaring van den Heer Johan W. F. Bakker, directeur van de Nederlandse burgerlijke luchtvaart driemaal zo groot als voor de oorlog, ondanks het feit dat een ernstig tekort aan bouwmaterialen de wederopbouw der luchthavens ernstig belemmert. De heer Bakker werd op het La Guardia Field geïnterviewd nadat hij juist een inspectie tocht van 5 weken in West-Indië had gemaakt (Aneta).

NAAR MEKKA.

Aan boord van het Nederlandse schip „Tabian" is een eerste groep Indonesische Mohammedanen geboekt om hun bedevaart naar Mekka te maken. In het geheel nemen 104 pelgrims aan deze tocht deel. Het Nederlandse consulaat in Jeddah zal de belangen der pelgrims in het Heilige Land behartigen (Aneta).

ALLEEN NEDERLAND KAN INDIE HELPEN.

Kolonel Prof. L. G. M. Baas Bekking, hoofd van het Nederlands-Indische Rode Kruis, toegevoegd aan de staf van generaal Spoor, opperbevelhebber der Nederlandse strijdkrachten in Nederlands-Oost-Indië, die thans met het K.L.M.-vliegtuig naar Java is teruggekeerd, heeft den vraaggesprek met een correspondent van het A.N.P., waarin hij c.m. zeide:

„De bevolking van Nederlands Indië, die wij altijd hebben beschouwd als bevriende medeburgers, moeten door ons, Nederlanders, geholpen worden uit de moeilijke positie, waarin zij thans bevindt.

De taak de Indonesische vrienden te helpen, kan, aldus Prof. Baas Bekking, alleen door Nederlanders uitgevoerd worden. Wij hebben de jarenlange ervaring in deze gebieden. Er is geen weg, geen brug, geen kanaal, of wij hebben ze aangelegd. De voortreffelijke organisatie voor de landbouw en voedselvoorziening, die voor de oorlog de welvaart op zulk een hoog peil had gebracht, was een Nederlandse organisatie. Op het gebied der volksgezondheid hebben alleen wij gezorgd voor een organisatie over de gehele archipel. Dit alles, dat zo nodig en belangrijk is voor het Indonesische volk, moet wederom gaan functionneren. Niet, om daarna het land als ons eigendom te beschouwen, maar omdat wij, als enig aangewezenen, hiertoe moreel verplicht zijn. Samenwerking met het Indonesische volk is altijd mogelijk geweest, moet in de toekomst weer mogelijk zijn."

Aangaande de rijstsituatie zeide Prof. Baas Bekking nog het volgende: „De toestand is zeer precair. De luchtkartering van het Departement van Economische Zaken toont thans aan, dat wanneer niet onmiddellijk alle aandacht wordt besteed aan dit zeer dringende probleem, dit rijsttekort tot een catastrophe zal leiden."

NEDERLANDS SCHEEPSOFFICIER ERNSTIG GEWOND.

Het blad „Daily Cronicle" van Brits Guyana meldt, dat de heer J. S. Besemer, een van de officieren van het Nederlandse s.s. „van Ostade", zijn rechterbeen verloor bij een ongeluk in de haven van Port of Spain.

Met andere leden van de bemanning trachtte hij een laadboom, die gevallen was, weder in de juiste stand te plaatsen.

Hij werd daarbij gegrepen door een kabel en medegesleept met het noodlottige gevolg dat hij een been verloor.

WORLD FRIENDSHIP ASSOCIATION.

Een Nederlander, de heer J. W. Niemann, vroeger ontspanningsofficier bij de Nederlandse koopvaardij in Engeland, thans directeur-generaal van de World Friendship Association, vertoeft op het ogenblik in Kopenhagen voor de organisatie van bezoeken van Denen aan Engeland. Hij heeft het plan, in de komende zomer ongeveer 10.000 bezoeken tot stand te brengen, die elk ongeveer twee à drie weken zullen duren. Op hun beurt zullen dan 10.000 Engelse een zelfde tijd naar Denemarken komen.

De Heer Niemann die „Trouw" iets van de steeds groeiende World Friendship Association vertelde, werkt geregeld samen met hen, die zich in Engeland voor dit werk interesseren, o.a. de aartsbisschoppen van Kantelberg van Westminster en den schrijver J. B. Priestley, Lord Halifax e.a.

De vereniging werd geboren op de dag van de overwinning in Europa en omvat thans tien verschillende naties, o.a. Tsjechoslovakije, Polen en België. Sinds de vereniging haar werkzaamheid begon hebben 8000 Nederlanders een bezoek aan Engeland gebracht. In de komende zomer zal Engeland in totaal 21.000 bezoekers ontvangen.

Inmiddels wordt ook tussen de verschillende landen door particulieren een uitgebreide correspondentie onderhouden. Het doel der vereniging gaat nog veel verder: in de volgende vijf jaren hoopt zij niet minder dan een millioen wederzijdse buitenlandse reizen te verwezenlijken. De ideëele doelstelling van de vereniging is hierbij, dat de mensen van verschillende nationaliteiten een idee krijgen van de gedachten, die in hun nabuurlanden leven.

Een duurzame vrede kan slechts worden verzekerd door een internationaal begrip.

Reeds eerder hebben wij melding gemaakt van de grote belangstelling, die er in Denemarken bestaat voor bezoeken aan Nederland. In vele gevallen worden dergelijke bezoeken tot stand gebracht door organisaties, die een gemeenschappelijk veld bestrijken. Zo deze zaak echter kan worden georganiseerd op een ruimere schaal, kan de World Friendship Association onder leiding van een Nederlander uitstekende diensten bewijzen.

DE VERLIEZEN IN DE OORLOG.

De oorlog tegen Duitsland en Japan heeft ongeveer 244.000 Nederlandse levens gekost, buitendien worden nog 17.000 Nederlanders in Duitsland vermist.

Het Rode Kruis gaf de volgende statistieken: 11.000 van de 16.000 Nederlandse politieke gevangenen in Duitsland gedood, 34.000 dwangarbeiders niet weergekeerd uit Duitsland. 95% of 114.000 gedeporteerde Joden niet weergekeerd; 2000 Nederlanders geëxecuterd en 4000 gestorven in Nederlandse concentratiekampen; 25.000 personen gestorven aan honger-oedeem en totale uitputting; 22.500 gedood bij luchtaanvallen in Nederland; 4000 militairen en 3000 leden van de vloot gesneuveld of vermist.

2600 Leden van de koopvaardij verloren in het Verre Oosten. Ongeveer 22.000 Nederlanders gestorven in Japanse kampen.

TERUGGEVONDEN.

405 Van 464 door de Duitsers gestolen locomotieven en ongeveer de helft van de 6000 spoorweg wagens zijn in Duitsland teruggevonden. Wat gestolen Nederlandse machines betreft (las aparaten, draaibanken enz.) hiervan is slechts 20% terug gevonden. Van de bijna 3000 gestolen schrijf- en rekenmachines is 30% terug gevonden (Aneta).

Bekendmaking

De Procureur- generaal, Hoofd der Politie in Curacao, maakt hierbij bekend, dat de Koningin Emmabrug op Dinsdag 17 September 1946 van 23,30 uur tot den volgenden morgen 6.00 uur wegens reparatie voor landverkeer gesloten zal zijn.

Willemstad, Curacao, 14 September 1946.-

Het Hoofd der Politie vnd.
SUTHOFF.

Het vrije woord in Hyde Park

Wie een land wil leren kennen, trekt naar de hoofdstad. Dat is nog zo dom niet, als de toerist tenminste de kunst verstaat om uit het ingewikkelde en vertroebelde leven ener wereldstad de historie, de grootheid, de stad en daar zijn ogen de kost geven.

Het nijvere, spaarzame Parijse volk, zowel de chic en de middenstand als de burgerij en het minder met aards goed bedeelde de rijkdom, de zorgen, het wel en het wee ener natie te puren. Monumenten en standbeelden, havenwerken en parlementsgebouwen, musea en amusementsbedrijven, paleizen en kantoren hebben een leer- en nieuwgierigen reiziger genoeg te vertellen.

Maar wie de geaardheid van het volk in zo'n hoofdstad wil leren kennen, hij moet niet op een boulevard gaan zitten kijken, hij moet niet uren gaan slenteren door een achterbuurt, hij moet zijn oren niet spitsen gedurende een tram- of autobustocht, hij moet eenvoudig naar het park gaan, het grootste plantsoen van volk, men leert het nergens zo goed kennen als in het Parc du Luxembourg. Het Vondelpark en het Oosterpark in Amsterdam, om de andere parken niet te noemen, zijn gewoonweg bonte en levende openluchtmusea van al wat er omgaat in de hoofden en harten van onze brave, hoofdstede'ijke, Nederlandse bewoners.

En zo is Hyde Park in Londen het oord, waar men met de macht van het Britse imperium, met het democratisch karakter van de Engelse geschiedenis en met de verdraagzame, vrijzinnige aard van heel de Londense bevolking beter kennis kan maken dan door het veelvuldig bezoeken van de aflossing der wacht voor het Buckinghampaleis, dan door een maand door te brengen in het Brits Museum, dan door een jaar lang deel te nemen aan het Engelse society-leven.

Hyde Park, het grote, weergaloze plantsoen, dat zich uitstrekt van Marble Arch tot Hyde Park Corner, is de levensader van Londen. Daar gaat de aristocratie wandelen, daar speelt en joelt de jeugd, daar zoekt de zwerver zijn bank, daar minnekoost het paartje, daar lanterfant de burgerij, daar ontmoeten elkander de amazones en de werklozen; daar broeien staatsministers hun plannen uit voor het nut van het wereldomvattende gemenebest; en daar houdt de straatprediker de democratische weldaad van het vrije woord hoog......

Inderdaad hecht de straatpredikant een biezonder typisch cachet aan het leven der Londense bevolking in Hyde Park. In vroeger tijden moet het geweldige plantsoen al een geliefd oord voor meetings en samenkomsten zijn geweest. Op de huidige dag is er nog van overgebleven de primitieve preekstoel, waarom zich hier en ginder luistergrage en discussiebeluste mensen scharen van alle rang en stand.

Het is niet de enige zuivere waarheid, welke daar bij de uitgang van Hyde Park aan de kant van Marble Arch verkondigd wordt. Iedere sekte, die proselieten wil maken, posteert er haar apostelen. Maar het is, afgezien van de vreemdelingen, wel degelijk het ene Engelse volk, dat er komt luisteren. Met Engels flegma nemen de zoekers en dolers onder de Londenaren de al of niet vermeende waarheid in zich op. Met Engelse tolerantie verdraagt de prediker van het ene standje de stem, welke van het andere klinkt. Waar er mensen staan, getuigen de koppen van "belangstelling, maar niet van hartstocht...

Door de straatprediking heeft Hyde Park een beroemdheid gekregen, nog groter, dan het al door de historie had verworven. In vele landen is deze straatprediking overgenomen, ook ter verspreiding en ten gunste van het ware geloof.

Van Meegeren op de praatstoel

Naar aanleiding van het faillissement van den kunstschilder Han van Meegeren, die met zijn „Vermeers" in het binnen- en buitenland de gemoederen der kunstcritici zozeer in beweging wist te brengen, had het A.N.P. een onderhoud met den kunstenaar, lezen wij in Nederlandse bladen.

„Ik had", aldus de schilder, „vijf zogenaamde „Vermeers" geschilderd. Een hiervan maakte ik in Laren en de andere in Nice. In 1943 waren ze alle verkocht, op een na „Christus en de overspelige vrouw". Dit schilderij hing in mijn woning, toen ik op zekere dag een heer Rienstra van Stuyvesande op bezoek kreeg, die grote belangstelling toonde voor een echte „Frans Hals", die ik bezat. Ik wilde dit schilderij niet verkopen, maar kwam op de gedachte hem mijn „Christus en de overspelige vrouw" te laten zien. Mijn andere „Vermeers" waren reeds ondergebracht bij verscheidene kunsthandelaren.

Mijn bezoeker toonde belangstelling en meende, dat hij het schilderij voor f 2.000.000 zou kunnen onderbrengen. Ik wees hem met nadruk erop, te zorgen, dat de „Vermeer" niet aan Duitsland verkocht mocht worden, maar toen hij zes weken later bij mij kwam, ervoer ik tot mijn schrik, dat het schilderij door een zekeren Miedl, die bekend was als opkoper voor Goering gekocht was voor f 1.650.000.

Overwegende, dat het te dwaas zou zijn den tussenpersoon in het bezit te laten van de opbrengst van mijn doek, accepteerde ik, na enige aarzeling, de brengsom van f 1.500.000 voor het schilderij.

De verkoop van deze „Vermeer" bracht de zaak aan het rollen. Want op 29 Mei 1945 kwamen twee heren van het M.G. bij mij met het verzoek hen te helpen aan inlichtingen omtrent Miedl, den opkoper van Goering.

Zij deelden mij mede, dat zij van Rienstra van Stuyvesande vernomen hadden, dat het schilderij, hetwelk door Miedl opgekocht was, van mij afkomstig was.

Men verweet mij collaboratie, omdat ik een stuk nationaal bezit aan den vijand had verkocht. Ik werd naar de Weteringschans gebracht en kon geen verklaring vinden voor de herkomst van het doek. Ik kreeg vijf minuten bedenktijd om het adres van herkomst bekend te maken, maar het gelukte mij niet iets te verzinnen. Ik werd toen in een cel gebracht, waar ik veertien dagen verbleef zonder enige communicatie met de buitenwereld.

Ik was erg opgelucht, toen ik na veertien dagen er uit moest en naar een gebouw in de Apollolaan gevoerd werd voor een tweede verhoor. Ook hier vroeg men mij om het adres van herkomst en ik besloot mijn geheim prijs te geven.

Er werd een proces-verbaal opgemaakt en ik dicteerde: „Rusteloos gedreven door een beklemd affect, veroorzaakt door een te geringe erkenning, besloot ik op een fatale dag mij te wreken op de kunstcritici. Ik vatte het plan op een schilderij te maken, volkomen in mijn eigen stijl, volgens mijn eigen concept, maar ik gebruikte daarvoor de verven van de 17e eeuw en vond een middel om een dergelijk schilderij zo te maken, dat het de vijf proeven kon doorstaan, die aan een 17e eeuws doek gesteld worden."

Op de vraag welke deze vijf proeven zijn, antwoordde de schilder: „De vijf proeven zijn: de stijlcritische, de alcoholproef (naar de oplosbaarheid), de chemische (op loodwit, in moderne schilderijen wordt zinkwit gebruikt), de röntgenologische (loodwit laat geen stralen door) en de microscopische (naar de ultramarijn bestanddelen, zoals die vooral voorkwamen in de verven van Vermeer en Terborgh).

„U moet goed begrijpen", zo vervolgde de heer Van Meegeren, „ik had jaren gestudeerd om deze resultaten te kunnen bereiken.

Ik leefde geheel afgezonderd van mijn vrienden en schilderde als in een roes dag in dag uit. Het was de heerlijkste tijd van mijn leven.

Mijn wens was al mijn 17e eeuwse doeken in Nederlandse musea te brengen en zo de voldoening te smaken, dat men mijn werk de erkenning gaf, die ik zelf moest ontberen."

„En wat gebeurde er toen u de bekentenis had afgelegd?"

„Ik moest het bewijs leveren, dat mijn bekentenis waar was. Ik werd vrijgelaten en moest onder toezicht een dergelijk doek maken. Ik schilderde toen „Christus als jongeling in de tempel", maar ik was niet in topvorm. Ik kwam pas uit de gevangenis en ik vrees, dat dit schilderij niet erg goed gelukt is.

Thans is men bezig ook de andere schilderijen aan een onderzoek te onderwerpen. Er zijn hiervoor vijf internationale deskundigen aangewezen. Veel is voor mij afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek."

„Maar als het nu waar, is dat uw schilderij geen Vermeer is, dan is er geen nationaal bezit aan Duitsland verkocht. Kunt u daar iets meer van zeggen?"

„Neen, maar er komt nog een aardige bijkomstigheid. Miedl heeft namelijk voor het aanbrengen van mijn „Vermeer" 143 echte oudhollandse schilderijen terug ontvangen. Geen slechte ruil overigens."

„Hoeveel hebben al uw „Vermeers" u opgebracht?"

„In het geheel f 5.000.000.—, die ik hoofdzakelijk in huizen belegd heb, maar ik ben geen zakenman en ik geloof, dat ik het niet erg handig heb ingepikt."

„En uw faillissement?"

„In November 1945 werd mijn faillissement aangevraagd vanwege de Staat der Nederlanden en de Rotterdamse Bank. Het vreemde is, dat niet eens onderzocht werd of ik wel insolvent was. Zoals u weet had ik in de Verenigde Staten een bod van 5.000.000.— dollar voor mijn schilderijen. Ik had ze kunnen terugkopen van de gedupeerden. Deze schijnen ze echter toch te willen houden. De faillissement-aanvrage werd in eerste instantie afgewezen, maar is in hoger beroep toegewezen en nu ben ik in afwachting van de verificatie alles kwijt."

De heer Van Meegeren besloot het onderhoud met te zeggen, dat hij misschien nog een proefstuk zou schilderen, indien het onderzoek zulks eist, „maar het valt mij op het ogenblik erg moeilijk de verven en bindmiddelen te krijgen, die daarvoor nodig zijn."

Wij ontvingen

Belgium, geredigeerd door Prof. Dr. Jan Albert Goris, uitgegeven door de University of California Press, Los Angeles 1946; 450 blz.; $ 5.

Dit boek — een pendant van The Netherlands, door Dr. Bartholomeus Landheer, dat wij vroeger al eens bespraken — verscheen in de reeks The United Nations Series en beschrijft België in al zijn fazen en aspecten.

Prof. Goris zelf beschrijft land en volk, anderen de historie, de staatsinrichting, de politieke partijen, de Vlaamse beweging, de verschillende economische, sociale en culturele zijden van dit land, het Christendom (door Pater Felix A. Morlion O.P.), opvoeding, architectuur, kunsten en wetenschappen, Vlaamse litteratuur (door Jan Greshoff) en Waalse letterkunde, muziek, de Congo en de bezetting.

Het is een kostbare aanvulling van drie werken, welke door samenwerking van velen — elk deskundig op hun terrein — ontstaande, pogen de onderlinge verstandhouding tussen de volken te overbruggen in een tijd, dat politieke verdraaiïngen trachten kloven te slaan.

Interessant voor ons is vooral het hoofdstuk over België tussen 1815 en 1830 toen het een deel van het Koninklijk der Nederlanden was en toen, naar Belgisch standpunt bezien, het nationalisme groeide en bloeide tot onafhankelijkheid in het land waar in 1378 al een Democratische Partij werd opgericht te Luik — de eerste van die naam ter wereld. Vlaanderen is, historisch gezien, de bakermat van onafhankelijkheid. In Vlaanderen ontstond het verzet tegen elke vorm van onderdrukking, van binnenuit of van buitenaf. Een Waal, Godfried van Bouillon, werd koning van Jeruzalem. Een Belg, Boudewijn, eerste Latijnse keizer van Constantinopel. Twee Luikenaars werden paus: Urbanus IV en Gregorius X en een Luikse non, de Zalige Juliana, werkte mede aan de verspreiding van het Corpus Christifeest.

De eerste polyglotte bijbel werd in Antwerpen gedrukt bij Plantijn en de Hogeschool van Leuven, gesticht in 1425, thans nog vermaard om haar internationale karakter (Dr. P. A. Kasteel promoveerde er), zag den Nederlandsen paus Adriaan VI als hoogleraar en St. Thomas Morus binnen haar muren, evenals thans nog vele vermaarde Noordamerikanen. Bellarminus schreef aan de hand van Cajetanus in Leuven zijn democratische beginselen neer, die Thomas Jefferson inspireerden voor de Verklaring van Onafhankelijkheid.

Hadewijch werd in Vlaanderen de grootste Nederlandse dichteres en Jan van Ruysbroeck opende het tijdperk van litteratuur in de volkstaal. De Vlaamse Mystieken vormden er een schilderschool en van de Vlaamse muziekschool onder Willaert en De Monte bracht de polyphonie in de kerkmuziek.

Toen een koning, met de beste bedoelingen bezield, maar zonder mensenkennis, persoonlijke ideeën trachtte op te leggen aan een volk dat eeuwenlang onder vreemde heerschappij had gestaan, kwam het tot opstand en Willem I moest heengaan, zoals dit volk zich verzet had tegen het Jozefisme uit Oostenrijk en de kerkvervolgingen uit Frankrijk. Zijn Congo vormt een voorbeeld van koloniaal beleid en zijn buitenlandse politiek is richtinggevend voor wat kleine landen kunnen doen en welke hun plaats is: zonder ambities als de groten tonen zich zelf te zijn. Dat deed het tijdens Wereldoorlog II. Dat is België's toekomst nu.

Dit boek is magnifiek en hoewel het ene stuk uiteraard met meer élan is geschreven dan het andere, menen wij dat dit een der beste boeken is over België. Uitvoerige statistieken begeleiden de vlot geschreven stukken, zodat dit boek iets biedt aan den koelen berekenaar en den spontanen minnaar. Het is alleen jammer dat het zo duur is. Goede boeken zijn bijkans immer duur, want de wereld, die bedrogen wil zijn, koopt zulke werken bijna niet......

German Arciniegas, Caribbean, Sea of the World, uitgegeven door Alfred Knopf, New York. $ 3,75, 470 blz.

Beter gefundeerd en levendig door een sprankelender Latijnse geest dan Emile Ludwig zijn boek over de Middellandse Zee schreef, heeft Dr. Arciniegas dit werk over ons Caraïbie geschreven. Al wat zich sedert Columbus' eerste tocht om onze eilanden heeft afgespeeld, wordt beschreven. En Caraïbie wordt zo het middelpunt der geschiedenis, als het blakert in de zon en gloeit van de disputen tussen keizers en koningen in Europa. Als winzucht en goudjacht de wonderlijke pendant vormen van apostolische onbaatzuchtigheid, welke mensen — gespuis vaak, maar wie had anders de perikelen overkomen? — in wankele scheepjes de Oceaan over jaagt. Arciniegas verenigt het dichterschap met dat van geschiedschrijver Hij groepeert de jaartallen achter in het boek voor wie lust heeft ze op te zoeken, maar hij peilt de gemoederen van zulke avonturiers, als ze plotseling onbekend en onverwacht land zien, als zij met kapmessen de oerwouden intrekken of de stroomgebieden van grote rivieren, blijde en toch angstig, doorvorsen. Altijd ruzie, altijd oorlog. Als het niet tegen elkaar was, dan waren het anderen die erom vochten — om de eilanden van Caraïbie, die steeds bezaaid bleven met dictators en barbaarse leiders, vroeger uit Europa, nu uit hun midden. Arciniegas, die uit de beroeringen om de Middellandse Zee de Renaissance zag oprijzen, ziet in de Caraïbische vlaggen het symbool der democratie, straks voltooid in Simon Bolivars belofte: De vrijheid van Amerika is de hoop des heelals".

Suriname

„SURINAAMS HOUTBELANG.

Wij lezen in „De West":

Opgericht werd „Het Surinaams Houtbelang" waarvan het doel is: grotere samenwerking van de Surinaamse Houtbedrijven.

Door deze samenwerking zal zeer veel tot stand kunnen worden gebracht wat individueel uiterst moeilijk te bereiken zou zijn, b.v. inzake het zoeken en verbeteren van buitenlandse markten, oplossing van het verschepings vraagstuk, regelmatig nauw contact met de betreffende autoriteiten, regularisatie van de prijzen etc.

Voorlopig is men reeds overgegaan tot de oprichting van een centraal verkoop kantoor (C.V.K.) voor exporthout.

Een en ander geschiedt in overleg met de „Stichting Nationaal Houtplan Suriname".

De Stichting Het Surinaams Houtbelang" zal niet alleen de houtzaagmolens omvatten, doch ook de gevestigde houthandelaren, die op de houtexport gespecialiseerd zijn, kunnen zich als lid aanmelden.

DE INDIANEN ORGANISEREN ZICH.

Wij lezen in „De West":

Maandagmiddag werden door de Commissie [De Niet — Red. Amigoe] enige Indianen gehoord in verband met de te verwachten staatkundige veranderingen.

Bij het onderhoud waren onder meer aanwezig de Indianen Tempico van de Kalebaskreek, Kali en van der Waals van de Copieweg, Aroepa en Pichotte van de Arubaweg, George en Willem Indiaan van de Vredenburgweg, Frederik Lindberg van Kilometer 25 aan de Spoorbaan, George van Pierrekondre aan de Boven Suriname en Chirill, die al jaren in Paramaribo woont maar ook komt van Pierrekondre.

Er waren drie Arrowakken.

De anderen behoren tot de stam der Caraïben.

Gistermiddag hadden wij een onderhoud met den heer Kali en hij deelde ons mede, dat hij de afgelopen week samen met den heer Tempico op audiëntie was bij den Gouverneur.

Hij deelde verder mede, dat de Indianen beter onderwijs wensen voor hun kinderen.

Voorts vragen zij om goede geneeskundige verzorging, een behoorlijke verblijfplaats wanneer zij in Paramaribo vertoeven en kosteloze vergunning voor het bezit van geweren.

De Indianen zijn voorstanders van het algemeen kiesrecht en wensen in de Staten hun e[...] vertegenwoordigers.

Binnenkort zal een **Bond [...] alle Indianen** worden opgeric[...]

De eerste bijeenkomst zal p[...] vinden aan de Copieweg en wel Caraïben als Arrowak[...] zullen daaraan deelnemen.

Aan de verschillende do[...] zijn reeds mededelingen gez[...] hieromtrent.

GODSDIENSTBELASTI[...]

In de gebieden, die seder[t ...] oorlog onder Russisch be[...] kwamen, wordt zware bel[...] geheven van de kerken. Een [...] correspondent geeft in de [...] als voorbeeld de Sint Mic[...] kerk in Wilna, die zestiendu[...] roebels per jaar moet opbre[...] Dit is niet veel minder da[n ...] duizend gulden. Bovendien [...] ten de geestelijken ongehu[...] belasting betalen.

Russische berichten tra[...] soms de indruk te wekken, [...] er een aanzienlijk aantal kath[...] ke kerken open is in de Oek[...] en in Wit-Roethenië. In de [...] fers die gegeven worden, [...] echter de gegevens verwerkt [...] treffende de kerken in het [...] nexeerde Oostelijke deel va[...] len. Bovendien worden deze [...] tallen nog gunstig beïnvloed [...] het grote aantal kerken in Lit[...] en en het katholieke deel van [...] land. In al deze gebieden w[...] de positie der Kerk echter g[...] deweg slechter.

Oproeping

tot de jaarlijksche algemeene vergadering van aandeelhouders van de naamlooze vennootschap „**Kaufmann's Huidenhandel N.V.**" te houden den 30sten September 1946, des namiddags om 5 uur, ten kantore van den notaris H. J. Beaujon aan de Breedestraat (O) no. 167.

Aandeelhouders, die deze vergadering wenschen bij te wonen zijn verplicht hun aandeelen uiterlijk den 28sten September 1946 te deponeeren bij de Maduro & Curiel's Bank N. V. en de Hollandsche Bank Unie N. V. op Curacao, bij het kantoor der Hollandsche Bank - Unie N. V. te Buenos Aires, bij het kantoor der Hollandsche Bank - Unie N. V. te Haifa (Palestina) en bij de Guaranty Trust Company of New York te New York.

De punten van behandeling zijn de volgende:

1. Jaarverslag
2. Voorstel dispensatie te verleenen van de termijnen genoemd in artikel 14 der statuten betreffende het indienen van de balans per 31 December 1945 met bijbehoorende verlies- en winstrekening over 1945.
3. a) Herbenoeming van den commissaris wiens beurt van aftreden het is
   b) Benoeming van twee commissarissen.
   c) Toekenning van de titel van „onder - directeur" aan een procuratiehouder van het kantoor te Rotterdam.
4. Machtiging aan de directie om op een door haar geschikt geacht tijdstip tot het terugverplaatsen van de zetel der vennootschap naar Rotterdam over te gaan.
5. Wat verder ter tafel zal worden gebracht.

De balans en winst - en verliesrekening met de toelichting liggen van heden af voor aandeelhouders ter inzage op de gewone kantooruren ten kantore van de vennootschap aan het de Ruyterplein nummer 1, alhier.

Curacao, 16 September 1946

De Directie.

EENIGE EN ALGEMEENE BEKENDMAKING.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroom kwitanties over de ma and AUG. zonder uitzondering voor of op 24 SEPTEMBER betaald moeten worden.

Na dezen datum niet betaalde **KWITANTIES** zullen door ons worden geïncasseerd verhoogd met **EEN GULDEN** incasso-kosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

Electriciteitsbedrijf Curaçao.

Aanbesteding:

De Directeur van Openbare Werken zal op Maandag 23 September 1946 des namiddags 2 uur te zijnen kantore te Parera in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 71: het bouwen van het eerste deel van de uitbreiding van het koel- en vrieshuis te Parera.

Bestek en teekeningen zijn vanaf Zaterdag 14 September 1946 te verkrijgen aan zijn kantoor te Parera, tegen betaling van f. 10.— per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering der ongeschonden stukken op den dag van aanbesteding f. 9.— per stel.

De wnd. Directeur van Openbare Werken

S C H O O R L